

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003827

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лященко Ірина Сергіївна

2. Iryna S. Liashchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2070-8538

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Педагогіка музичного мистецтва

Дата захисту: 26-08-2026

Спеціальність за освітою: Музикознавство

Місце роботи здобувача: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15369

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.09, 14.35.07, 14.35.09

Тема дисертації:

1. Формування семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на матеріалі дитячих музичних творів
2. Formation of Semiotic Competence of Pre-service music teachers through Children's Musical Works

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі представлено результати інноваційного вирішення наукової проблеми сучасної мистецької освіти – формування семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на матеріалі дитячих музичних творів. Розроблено, обґрунтовано й експериментально перевірено методику формування семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на матеріалі дитячих музичних творів. Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що вперше: розроблено й обґрунтовано структуру семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, яка включає: мотиваційно-ціннісний, знаннево-консолідаційний, процесуально-діяльнісний, творчо-рефлексійний компоненти; методику формування семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на матеріалі дитячих музичних творів, наукову основу якої забезпечують методологічні підходи, як: культурологічний, семіотичний, герменевтичний, аксіологічний підходи і відповідні їм педагогічні принципи (історичності й культуровідповідності в аналізі музичного тексту твору;

інтегративності міждисциплінарних і музично-теоретичних знань; діалогічності в розкодуванні смислів епохи, культури, текстоцентризму в аналізі дитячих музичних творів; структурованості музично-семіотичного аналізу; алгоритмізованості та творчості в музично-семіотичному аналізі; поетапності інтерпретації музичного тексту; зануреності в герменевтичне коло; художньої інтерпретації дитячих музичних творів; пріоритетності цінностей музичного мистецтва; рефлексивності й саморозвитку в музично-семіотичній діяльності); у складі чотирьох груп методів, а саме: ціннісно-мотиваційних, пізнавально-інтегруючих, практично-інноваційних та індивідуально-творчих і педагогічних умов формування семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на матеріалі дитячих музичних творів, як-от: активізація позитивної мотивації майбутнього учителя до семіотичної діяльності засобами дитячих музичних творів; використання потенціалу міждисциплінарних зв'язків навчальних дисциплін у формуванні семіотичних знань майбутніх учителів музичного мистецтва; застосування музично-семіотичного аналізу на матеріалі дитячих музичних творів; стимулювання творчої самореалізації особистості здобувача освіти в семіотичній діяльності на основі дитячих музичних творів з використанням позааудиторних форм навчання; визначено критерії сформованості семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на матеріалі дитячих музичних творів; мотиваційно-ціннісний, пізнавально-інтегруючий, аналітично-діяльнісний, рефлексивно-семіотичний. Уточнено: поняття «семіотична компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва», специфічні риси дитячих музичних творів як музично-педагогічного феномену в контексті семіотичної проблематики. Подальшого розвитку набули: методи діагностики сформованості семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, зміст і структура музично-семіотичного аналізу музичного твору.

2. The dissertation presents the results of an innovative solution to a scientific problem in modern arts education – the formation of semiotic competence in pre-service music teachers using children's musical works. A methodology for forming the semiotic competence of pre-service music teachers based on children's musical works has been developed, substantiated, and experimentally verified. The scientific novelty of the obtained research results lies in the fact that for the first time: the structure of the semiotic competence of pre-service music teachers has been developed and substantiated, encompassing the following components: motivational-value, knowledge-consolidating, procedural-activity, and creative-reflective; a methodology for forming the semiotic competence of pre-service music teachers based on children's musical works has been developed. Its scientific foundation is provided by methodological approaches (culturological, semiotic, hermeneutic, and axiological) and their corresponding pedagogical principles (historicity and cultural conformity in the analysis of the musical text of a work; integration of interdisciplinary and musical-theoretical knowledge; dialogism in decoding the meanings of an era and culture; text-centricity in the analysis of children's musical works; a structured approach to musical-semiotic analysis; algorithmization and creativity in musical-semiotic analysis; phased interpretation of the musical text; immersion in the hermeneutic circle; artistic interpretation of children's musical works; prioritization of the values of musical art; reflexivity and self-development in musical-semiotic activities); four groups of methods have been established (value-motivational, cognitive-integrative, practical-innovative, and individual-creative), alongside the pedagogical conditions for forming the semiotic competence of pre-service music teachers based on children's musical works. These conditions include: activating the future teacher's positive motivation toward semiotic activity through children's musical works; utilizing the potential of terdisciplinary connections among educational disciplines in forming semiotic knowledge; applying musical-semiotic analysis based on children's musical works; and stimulating the creative self-realization of the student's personality in semiotic activities using extracurricular forms of education; the criteria for the formation of the semiotic competence of pre-service music teachers based on children's musical works have been defined: motivational-value, cognitive-integrative, analytical-activity, and reflective-semiotic. The following have been clarified: the concept of "semiotic competence of pre-service music teachers" and the specific features of children's musical works as a musical-pedagogical phenomenon in the context of semiotic issues. The following have received further development: methods for diagnosing the formation of the semiotic competence of pre-service music teachers, as well as the content and structure of the musical-semiotic analysis of a musical work.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Лященко, І. С. (2021). Музична семіотика: міждисциплінарний аспект. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі: науковий журнал Київського університету імені Бориса Грінченка, 6, 51–59.
- Лященко, І. С. (2024). Формування семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в контексті культурологічного та аксіологічного підходів. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, 214, 249– 255.
- Лященко, І. С. (2024). Педагогічні умови та методи формування семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика навчання, 73–80.
- Лященко, І. С. (2026). Українська вокальна музика для дітей: історико-семіотичний контекст. Молодь і ринок, 1, 130–134.
- Лященко, І. С. (2023). Семіотичні види діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва. Scientific progress: innovations, achievements and prospects: the 7th International scientific and practical conference (м. Мюнхен, Німеччина), сс. 309–311.
- Лященко, І. С. (2024). Музична семіотика як методичний інноваційний напрям фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства: матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса, 18–19 жовтня 2024 р.). Т.1, Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, сс. 96–198.
- Лященко, І. С. (2026). Розвиток аналітичних здібностей майбутніх учителів музичного мистецтва засобами музичної семіотики. Science, Technology and Global Challenges: X International Scientific and Practical Conference (м. Токіо, Японія), сс. 239–240.
- Лященко, І. С. (2026). Дитячі музичні твори як основа формування семіотичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Modern aspects of the modernization of science: state, problems, development trends: LXIV International Scientific and Practical Conference (м. Ліберець, Чехія), сс. 74–76.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення якості мистецької освіти

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0126U002888

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чеботаренко Ольга Валеріївна
2. Olha V. Chebotarenko

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8537-9264

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинюк Тетяна Володимирівна

2. Tetiana V. Martyniuk

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5236-5990

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мозгальова Наталія Георгіївна

2. Nataliia H. Mozhalova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7857-7019

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=ti3FhRsAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: вул. Острозького, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власенко Ірина Миколаївна

2. Iryna M. Vlasenko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2073-4864

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчаренко Наталія Анатоліївна

2. Nataliia A. Ovcharenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4874-1716

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

голови ради

Мішеніна Тетяна Михайлівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Мішеніна Тетяна Михайлівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Данченко Тетяна Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна

